

PRIPOMÍNAME SI

HAPPYENDY JAROSLAVY BLAŽKOVEJ

(* 15. novembra 1933 Velké Meziříčí – † 20. februára 2017 Guelph, Ontario, Kanada)

90. výročie narodenia najúspešnejšej slovenskej spisovateľky 60. rokov 20. storočia

Mgr. Greta Kazimírová

Literárna kritika ju radí medzi najvýraznejšie mená Generácie 56. Išlo o skupinu mladých tvorcov profilujúcich sa v novozaloženom časopise *Mladá tvorba* (1956). Ich názvom spočívalo v orientovaní sa na „literatúru všedného dňa“, nie na opis ťažkých povstaleckých a vojnových príbehov. Autorov zaujímali aktuálne, civilné a spontánne témy s konkrétnym hrdinom, s autentickým jazykom a novým videním reality, čo oslovovalo najmä mladých čitateľov. Jazyk Generácie 56 upúšťal od pátosu, bol skôr expresívny s prvkami hovorovej reči, mestského či študentského slangu, irónie až sebaíronie. Všetky uvedené znaky najvýraznejšie vystihol debut Jaroslavy Blažkovej *Nylonový mesiac* (1961). A nielen on. V zbierke *Jahniatko a grandí* (1964) sa mladé hrdinky búria proti konvenciám, predsudkom, stereotypom, ba riešia i erotické témy. Román *Môj skvelý brat Robinzon* (1968) odhaľuje obraz generáčného napätia mladých a rodičov s ich autoritatívnymi životnými postojmi. Blažková tabuizovanými témami, ale najmä témami s hlboko ľudským nábojom, rozčerila pokojnú hladinu literárneho diania a – úspech sa dostavil. Takmer desať rokov sa tešila z postu najčítanejšej slovenskej autorky. A bola by takou i zostala, ale v roku 1968 sa po invázii vojsk rozhodla emigrovať do Kanady, odkiaľ sa už nevrátila. Bola na vrchole tvorivých síl, keď ju systém za dobrovoľný exil potrestal vymazaním jej mena a diela z dejín slovenskej literatúry, z učebníc, maturitných otázok a knižníc. Našťastie, nie navždy. Po roku 1989 sa Jaroslava Blažková šťastne „vrátila“ na Slovensko, hoci iba knižne, a to v podobe reedícií jej najúspešnejších detských a poviedkových kníh zo „zlatých šesťdesiatych“.

Ak by tu bola s nami dodnes, oslávila by Jaroslava Blažková 15. novembra deväťdesiatku. Žiaľ, nestane sa tak. Tento svet opustila 20. februára 2017 v Kanade.

Použité zdroje:

[1] *Národný kalendár 2023*. Zost. Štefan Haviar. Martin: Matica slovenská, 2022. 343 s. ISBN 978-80-8128-286-7.

[2] BLAŽKOVÁ, Jaroslava. *Happyendy*. 1. vyd. Bratislava: Aspekt, 2005. 198 s. ISBN 978-80-85549-74-4.